

N:o 30.

Af herr **Stephens** m. fl., *angående skrifvelse till Konungen i fråga om åtgärder, som kunna föränledas af beslutade höjda tyska tullsatser.*

Af Sveriges officiella statistik framgår, att i fråga om varutbytet med främmande länder Tyska riket har en synnerligen stor betydelse för vårt land. Af Sveriges hela varuomsättning med utlandet kommer numera ej långt ifrån en tredjedel på Tyskland. Under sådana omständigheter måste naturligtvis hvarje mera afsevärd förändring i detta lands tullpolitik för oss äga den största betydelse och påkalla vår synnerliga uppmärksamhet. Som bekant har därstädes under det senast förflutna året beslutats en ny tulltariff med anmärkningsvärdt förhöjda tullsatser. Det framstår vid sådant förhållande såsom en angelägenhet för oss af största vikt, att en skyndsam och tillförlitlig undersökning anställes, i hvad mån dessa förhöjda tullsatser kunna antagas komma att verka menligt för våra näringar samt hvilka medel som med hänsyn till den betydelse, vår införsel från sagda land kan äga för tysk industri och handel, må kunna finnas att undanrödja eller mildra olägenheterna för oss af den nya tyska tulltariffen.

Af kommerskollegii berättelse rörande handeln för år 1901 finner man, att införseln af varor från Tyska riket till Sverige sagda år omfattade ett värde af 168,839,000 kronor, och vida öfversteg införseln från hvarje annat land, likasom ock att i detta senare hänseende Tyskland återtagit den plats, det under 1860-talet innehade, men som under årtiondet 1871—80 intogs af Storbrittanien. Hvad angår värdet af Sveriges utförsel till Tyskland företer äfven detta, utgörande år 1901 ett belopp af 60,256,000 kronor,

en anseelig ökning under årens lopp samt står tillbaka endast för värdet af utförseln till Storbritannien. Vår handelsstatistik, är emellertid i det hänseende ofullkomlig, att densamma icke hänför sig till de in- och utförda varornas ursprungs- eller destinationsland, utan endast afser sista afgångs-orten från utlandet och första ankomstorten från Sverige. Vill man, som sig bör, då fråga är om det egentliga varuutbytet med Tyskland, göra afdrag för det gods, som på väg till eller från Sverige endast transiterar Tyskland, är man därför hänvisad till den tyska statistiken.

Enligt denna utgjorde år 1901 värdet af vår införsel från Tyskland 111,4 millioner riksmark samt värdet af utförseln härifrån landet till Tyskland 84,3 millioner samma myntslag. Vid dessa siffror bör dock erinras, att de grunda sig på varornas pris i tysk hamn, under det att motsvarande svenska uppgifter afse varornas medelpris i svensk hamn — naturligtvis med afdrag af tullen för införda tullpliktiga artiklar.

En närmare granskning af förhållandena, sådana de af tyska statistiken framgå, visar, att det är betydande industriella och kommersiella intressen i de bägge rikena, som beröras af möjligheten till detta varuutbytes orubbade fortgång. Så är förhållandet med bland annat vår järn-, trävaru- och stenindustri. Vi exporterade nyssnämnda år till Tyskland:

järnmalm	för	23,6	millioner
stångjärn	»	3,1	»
järntråd	»	1,1	»
tackjärn	»	0,7	»
byggnads- och slöjdvirke	»	24,6	»
snickeriarbeten	»	3,1	»
cellulosa	»	2,6	»
slipad trämassa	»	1,9	»
sten	»	8,3	»

allt i riksmark räknadt. Å andra sidan infördes hit till landet från Tyskland, bland annat:

ylleväfnader	för	6,5	millioner,
ullgarn	»	4,6	»
maskiner och maskindelar	»	3,7	»
järnvaror, finare	»	2,9	»
järnvaror, gröfre	»	2,6	»
ångfartyg, af järn och stål	»	2,8	»
läder	»	1,8	»

hel- och halvesidenvaror	för	3,—	millioner
färgämnen	»	1,5	» o. s. v.

allt likaledes i riksmark räknadt.

Af det nyss anförda, och af hvad statistiken för öfrigt gifver vid handen, framgår att Tyskland i afseende å varuutbytet med Sverige befinner sig i en vida fördelaktigare ställning än vårt land, ity att, under det vi hufvudsakligen utföra råvaror eller åtminstone endast produkter af hos oss förekommande naturliga alster, omfattar den tyska exporten till Sverige de mest olika varuslag, till största delen af jämförelsevis dyrbarare beskaffenhet samt i allmänhet bestående af helfabrikat och mera förarbetade produkter. Häraf följer för oss den nackdelen, att en allmännare förhöjning af de respektive ländernas tullsatser drabbar oss ojämförligt hårdast. I den mån våra exportartiklar träffas af tullförhöjning i Tyskland, måste sålunda detta inverka synnerligen ofördelaktigt på vår betalningsbalans till utlandet; och ett sådant förhållande, därvid Tyskland söker att i möjligaste mån från sig utestänga svenska bearbetningar för att endast medgifva införsel af råvaror härifrån, under det att tyska industrien fortfarande skall äga oförminskade afsättningsmöjligheter på Sverige, måste gifvetvis i längden blifva för oss ruinerande.

En ytterligare olägenhet af den förändrade tyska tullpolitiken hotar jämväl i det förhållande, att, i den mån syftet med de förhöjda tyska tullsatserna vinnes, kommer den tillförsel från andra länder, som eljest skulle gått till Tyskland, att i stor utsträckning söka sig väg till Sverige. Detta gäller naturligtvis ej blott om industriens, utan ock om landtbrukets alster. Likaledes skulle den omständighet, att totalimporten till Tyskland komme att inskränkas, vålla kännbart ökad konkurrens för många svenska artiklar på den utländska marknaden i öfrigt.

Den utredning af förhållandena i syfte att i möjligaste mån afvärja de från den nya tyska tullpolitiken hotande olägenheterna, hvilken alltså måste anses vara i högsta måtto påkallad och icke kunna utan fara för svenska näringsintressen uppskjutas, kan uppenbarligen icke åstadkommas annorledes än genom Kungl. Maj:ts föranstaltande samt med anlitan af de utvägar, hvilka för sådant ändamål stå till Kungl. Maj:ts förfogande.

Vi tillåta oss alltså hemställa,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t, efter verkställd utredning i ämnet, täcktes taga under öfvervägande hvilka åtgärder

som kunna vidtagas för att i möjligaste mån mildra de olägenheter, hvilka skulle komma att förorsakas Sveriges näringar genom de nyligen beslutade förhöjda tyska tullsatserna, och, så snart ske kan, helst redan innevarande år, till Riksdagen göra den framställning i ämnet, hvartill omständigheterna kunna föranleda.

Om remiss till bevillningsutskottet anhålles.

Stockholm den 26 januari 1903.

J. S. F. Stephens.

Rob. Almström.

P. Em. Lithander.

C. G. Bergendahl.

A. G. G. Törner

G. F. Östberg.

Aug. Weinberg.

C. J. Beckfriis.

P. G. Tamm.

K. A. Posse.

C. E. Ljungberg.

G. Andersson.

Per Bondesson.

Gustaf Björlin.

W. v. Hallwyl.

Carl Lybeck.

C. E. von Oelreich.

J. M. Ekströmer.

Joh. Rylander.

Martin Nisser.

Alb. Bergström.

Gustaf Walin.

C. P. af Burén.

C. H. Falkenberg.

P. Lundsten.

Carl Rydberg.

J. F. Nyström.

Jonas Alströmer.

T. Säve.

P. M. Söderberg.

L. Grundberg.

H. E. Montgomery.

Axel Hummel.